

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 orosane.
Pe șase luni 12 or. — Pe trei luni 6 or.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației zărilor „Telegraful Român”, Sibiu, str. Măcelarilor 45.
Correspondențele
să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancați se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru iniția oară 30 fl,
pentru a doua și a treia oară câte 20 fl.
Pentru inserate mai mari după învoială.

La Invierea Domnului

Marea și sânta sărbătoare a Invierii ne găsește, în anul Domnului 1918, tot în vântul înviorat al patimilor nepolite de grozăviile morții.

Cu atât mai vârtos, rugăciunile sufletelor noastre se înalță astăzi către cece prin biruința morții n-ia dăruit viață de veci.

Valea de lacrimi și de sânge, de jale și de mâhnire, n'a putut să înăbușească vechea credință, înrădăcinată în inima creștinului, de a-și ridică spre cer fruntea brăzdată de mulțimea năpăstelor și durerilor.

A sosit sărbătoarea sărbătorilor, ca să ne vestească din nou, că traiul pământesc nu cuprinde totul, că traiul pământesc nu este lucrul de căpetenie pentru creatura lui Dumnezeu.

Există în noi o dorință nelimpnită, care finde spre o viață a curățeniei și împăcării între lumea văzută și cea nevăzută.

Acastă dorință nu se poate împlini, decât în adevărul ce țese la lumină prin învierea Domnului, care voiește să statornicească armonia iubirii pretulindeni.

Răboiul de astăzi ne dovedește zilnic, că deși viața lumescă este o comoră pentru om, ca trebuie jertfit în schimbul unor valori înalte, din care va răsări viitorul mai bun și mai cuprinzător.

Experiența lungului răboi ne îndevărează tot mai bine faptul, că alătura intereselor proprii personale trebuie pusă respectarea de-apropielui.

Căci drepturile mele numai atunci sânt adevărate, când nu izbesc în drepturile de-apropielui meu.

Nu este răboiul acesta, al urii și răsunării, o pedeapsă trimisă de Domnul asupra omenimii. N'a propovăduit Mântuitorul niciodată răsunare și ură. El a grăit așa:

«Părinte! Iartă-le lor, că nu știu ce fac».

Răboiul nu-i bătea Domnului, ci este fața omului, urmarea slăbiciunilor și răutăților sale de multe feluri.

Opera răboiului este a noastră, numai a noastră, cari ne-am depărtat de porunca iubirii evangelicie, și am ales armele urii și ale invidiei, armele revanșei, în locul milei, al răbdării și al cuminției.

Sufletele, copleșite de greutatea saraminilor, sânt însătoșate de pace și lumină.

Suferințele nu pot să fie fără sfârșit. Dreptatea și adevărul trebuie să iasă deasupra.

Pacea, de atâtea ori întretăiată, în cele din urmă se va întroni de nou.

Dar, ce stări vor urma după sfârșitul răboiului, nimeni nu știe.

Sigur este, că zadarnic vor amăgi mitralierele și tunurile, lumea se va apăta mai departe în căutarea unei alături cu rosturi nouă și cu temeiuri nouă.

Iubirea națională, și ura națională, — care este împotriva tuturor învătătorilor lui Cristos, — n'are poate să mai fie hotărâtoare în acțiunile omeniești.

Cei trăiți ani întregi departe de țară și de mizeriile, de care au pătimit și înainte de răboi, vor reveni, din vâlmășagul luptelor, cu gânduri primenite la căminurile lor. Nu se vor mai simți ca făcând parte numai din cerul unui sat, unui oraș, sau unui popor, ci ca o părțică dintr'un întreg cu mult mai mare, — așa cum ni-o spune însași biserica întemeiată de Mântuitor.

Ce vor găsi, în patria lor, cei întorși din câmpul de sânge și de noroi?

Ce așteaptă pe vitejii rămași cu viață?

Cum se pregătește țara, ca să-i primească la sinul ei de mamă?

Noi știm, că am adus jertfe peste puteri. Am susținut statul cu munca, cu truda, cu renunțarea, și cu banii ce i-am adus todeauna, când ni i-a cerut.

Am dat tot ce-am avut mai prețios. Fioara satelor, atâtea juni și bărbăți zdrenavi, ai câmpilor și dealurilor noastre, s'au coborât cu zile în mormânturi.

S'ar putea oare ca jertfele noastre să meargă în vânt, și morții aceia să fi murit în zadar?

Nu știm.
Știm și simțim că deocamdată purtăm mai departe crucea...

Și totuși.
Invierea are să sosească odată pentru toți, fără deosebire.

Sărbătoarea de astăzi ni-o mărturisește prin Cristos care, călcând moartea cu moarte, ne dăruiește viață fără de sfârșit.

Isus adevărul

În vremea aceea o suflare ca de vifor a străbătut cuprinsul celor două sprezece seminții, că Mesia cel născut din feciara Maria coborâșă către cetatea Ierusalimului. În calea lui săracii poporului, oropșiți, bolnavi, lihniți și toți copiii vitregi ai sorții își așterneau hanele și cu ramuri de finici împintându-l îi cântau: «Osana, fiul lui David, bine e cuvântul cel vine întru numele Domnului!»

S'au cutremurat boagiile, boerii, arhierii, fariseii și cărturarii întuncându-se de frică și mânie asupra Nazarineanului pornit să le sugrume nelegiuirile.

Și în vremea aceea lumea întreagă simțea, că prin Isus la luptă aprigă s'a pornit adevărul cu minciuna.

Deoparte sta minciuna, îmbuibată în hanele ei grele de porfiră și vison, în adăpostul palatelor boerești, în scaunele aurite ale arhierilor din sinagoge, în șarlataniile cărturarilor și fariselor, în lăcomia nesătușii bogățiilor, gata în orice clipă să calce peste sute de mii de cadavre, numai ca să-și stămpepe pofta individuală.

De altă parte s'a ridicat adevărul, răsărit în ieslea dobitoacelor, și pornit la drum în hamida lui săracioasă, desculț, cu capul gol, colindând din colibă în colibă, înconjurat de mulțimea desmoștenitor de soarte.

Și mulțimea aceea de săraci, de mucnici, de bolnavi pe cari Isus îi tămăduia cu cuvântul puterii sale, a crezut că Isus este adevărul.

Puternicii iudovilor, boagiile, cărturarii și toate mările deșarte îl tădgăduiau. Robia mulțime, pe care pu-

FOIȘOARA

Canțații...

A fost un întineresc fără margini,
Când s'a n'irapat din Malco-sa Cavântul
Sub jagul lui gema din vreni bătrâne
Indurareat și năcăjit pământului.

El s'a născut și a adus Lumină,
Credeu paternic, vecinic, primăvara
În inimii umilte, cer din sușlet
A șters păgăna vremenilor povară.

În urma lui pășea înecat, dar bine
O mână de apostoli. El formară
Pufinul aluat, care dospise
Frumântătură'n fiecare țară...

Și ceata mucenilor strădălnici
Tot crește 'necat, domol, fără repaos.
Adesori prin tupte n'aveșunatse
Se scurg credințe vechi în vechnul haos.

Birauri se 'națea steagul mândru,
Ce l-au purtat martirii cu izbândă;
Dușmanii viețui cut cu ochii umzi,
Cu inimă amară și fiamândă.

Trec veacuri lungi, trec veacuri miorâte.
Vreni vremenii calde, vremenii de lumină,
Și fiecare 'ntruchipează ceva,
Și scrie 'n carule-pagina senină.

Și se pornesc războaie blâstemate,
Curg râuri mari de sânge, și la urmă
Idellei Celui născut în teste
Se 'nfăptuiesc, cer cele vechi se curma.

Și acest răboi vor 'ntruchipa alvea
O parte din credeul mântuirii,
Căci scris este în cărțile bătrâne:
Nu s'a lupți niciodată 'ntroua fii...

Deci să cîntăm acum cu glas de-aramă
Toți cei lumii și fără zi senină:
Cristos a înălțat, căci din mormânturi
Ear va țese viața și lumină...

Vasile Stoicanean

Simțul timpului la animale

Este un fapt pe care naturaliștii îl socotesc ca depin dovedit, că animalele superioare au simțul timpului extraordinar de bine dezvoltat. Omul a cum pierdut acest simț, și mai cu deosebire omul civilizizat, care la oare ocaziune obișnuiește să-și consulte ceasornicul.

Animalele însă au păstrat simțul care le spune când e timpul pentru cutare sau cutare act de viață lor simplă.

Astfel s'au văzut la pășune turme, care când vine exact ora la care de obicei au să fie mănate la adăpost, se strâng dela sine, fără a mai aștepta îndemnul păstorului.

Cocoșul nu cîntă, cum se afirmă de cătră atâtea, la răsăritul soarelui, ci aproape exact la aceeași oră, fie iarna, fie vara.

Despre simțul timpului la papagal s'a însemnat observația următoare:

Directorul de teatru Pollini dela teatru din Hamburg, având un intentend căruia un fiu al său îl adusesse un papagal din India. Întreptul animal se desvolia încetul cu încetul și deveni un vorbitor plin de talent. Cele mai diferite observații care le auzea zilnic în casă, le învăță numai în decă și le repeta. Intentendul venea în fiecare zi acasă la masă la 2^{1/2} după amiază, iar la 5^{1/2}, se întorcea la teatru. Un ceasornic mare de perete bătea ceasurile și jumătățile. Când domnul venea din întămpina cu vorbele: «Ce vii astăzi așa de târziu?»

Deșteptul papagal își însemnă cu rând aceste vorbe, și de câte ori domnul casei sosesă după ce. bătuțe ceasornicul două și jumătate, îl împintina acum el dela dânsul: «Vii astăzi așa de târziu...» Pea ter, intentendul se dădea odihnei până la cinci ceasuri fixe. Pasărea în vremea aceasta stătea pe umărul lui și nu se mișca. Femeea earș, ca să nu întărieze bărbatul dela slujbă, avea obiceiul de venea exact la oare cinci săl deștepte și-și zicea întoarea: «Hai scoală, că e timpul».

Într'un din zile nevasta intentendului având de făcut o vizită, plecă de acasă, nu fără a face atenț pe bărbatul ei să nu cumva să doarmă peste oare obișnuită. Ceasornicul bătu trei și jumătate, patru, patru și jumătate... Pasărea stătea nemicașă pe umărul stăpânului ei. Când însă bătu oare cinci, și nevasta intentendului nu venea să-l scoale, papagalul luă el asupra lui slujbă, strigând: «Hai scoală, că e timpul!» — Domnul intentend, prin sorn, adește glasul și închipindu-și că era chiar nevastă-sa răspunde cum obiceiua uneori: «Mai la-să-mă, numai nițel...» Și întocmai după ce om doamna așteptă numai câteva minute, după care își repetă vorbele, papagalul așteptă și el exact același timp, după care ear: «Hai scoală, că e timpul». Domnul intentend n'avu ce face, se sculă. Ear de atunci doamna nu mai avu nevoie să se deranjeze, căci papagalul își continuă slujbă, fără să dea gree măcar o singură dată.

Dar simțul cel mai dezvoltat al timpului îl are cănele. Printre nenunemăratele observațiuni care dovedesc această calitate a lui sânt și cele ce urmează:

O familie se afla în vizită la niște rude într'un oraș de provincie. Acestea aveau o fetiță de șapte ani, al cărei prieten nedeșpărțit era un căne frumos de ras Benhard, anume Rolf. Mica Elisa începuse a merge la școală de vro câteva săptă-

șini o exploatau după plac, era pentru ei rostul cel mai cuminț în cuprinsul țării lor.

Cuvântul prozorilor n'au voit să-l înțelegă, povăța steli minunate n'au pătruns în inimile lor, glasul lui Ioan era glasul celui ce strigă în pustie, de care boerii își băteau joc în oșpetele lui Irod. Ei așteptau ca adevărul întrupat în Mesia să răsără în palate de marmură, să se îmbrace în aur și mătașă și să observe condițiile regulilor sociale aristocratice. Ei au uitat, că tocmai acesta este semnul lui de mărire, că se coboară în mijlocul brațelor arse de robota muncii și a fețelor brăzdate de tăișul suferinței. Adevărul prin aceasta nu și perde din valoare. Dimpotrivă. Aurul tot aur rămâne și în mocirla de pe drumuri.

Dar a sosit plinirea vremii și adevărul a înfruntat minciuna în față și a biruit-o. În zădar s'au tulburat stăpânii ijdovilor revoltându-se de cutuzarea însemnatului Isus, în zădar a trecut Irodia da prin ascuțitul sabiei pe Ioan, care prevestea pe Mântuitorul, și zadarnică a fost tirania lui Irod, ucigașul celor patruzeci și șase mii de prunci; adevărul propovedirii lui Isus a cutropit mulțimea ca puvoiu de apă ce se rostogolește de pe culme și duce cu sine tot ce-i stă în cale.

Indrăgirea grozavă ce a cuprins pe pătrimea vremii, a isbutit să acădă pe cel ce a pornit puvoiu împotriva minciunii, pe Isus omul l'au ucis, dar pe Isus adevărul nu l'au putut răstigni pe cruce.

Adevărul acesta a pornit din preșajia crucii de pe Golgota ca un fulger de lumină în largul hotarelor omenești, a pătruns prin marmora palatelor, prin bărele colibor, înfiiorându-le cuprinsul și cucerind sufețele tuturor.

Multă forță brachială i s'a pus în cale, dar nu l'au putut îmbrânci; căci adevărata și cea mai mare forță este adevărul. Acesta nu cunoaște lumea considerativă, nu ia în seamă deșertăciunea mărilor lumesti, el își clădește stăpânirea în sufețele, loviturile din afară nu ating, își ține calea înainte și cu el alătură merge energia, maiestrea ideii. Adevărul nu se leagă în cătușă de rânduie omenești, din el răsflă sănătatea, lumina, energia, natura. Adevărul e scântee dumnezească, ce se impune prin sine însuși și nu cere ajutorul dovezilor sofistării omenești. El vine dela Dumnezeu, vorbește azi în uliță, și mâne de pe tron. El este întreg și desăvârșit, și pretinde oameni tot așa de

întregi. Și aceștia sânt și rămân pentru todeauna mântuitorii lumii, fie aruncați în temnie, fie schingiați și batjocoriți, fie răstigniți pe cruce.

Și Isus a fost întreg și desăvârșit. El a fost însuși adevărul. Căci de n'ar fi fost Isus adevărul, cuvântul celor doisprezece pescari și robi ai pâinii de toate zilele n'ar fi putut răscoli popoarele lumii; și n'ar fi năruit și ei curând după moartea dascălului lor în însași neputina propovedaniei, asemenea altor multe secte iudaice. De n'ar fi fost Isus adevărul, n'ar fi fost în stare Petru pescarul să boteze într-o singură zi trei mii de oameni. Și de n'ar fi fost Isus adevărul, înțelepciunea și energia cuvintelor lui n'ar fi trecut peste atâtea mii de cruce de martiri, și n'ar fi putut zdrobi idoli de aur, cari străjuiau palatele aristocraților și ale împăraților romani.

În cursul veacurilor a purtat lupte crâncene adevărul lui Isus cu minciuna lumii. Isus a cucerit lumea, dar biruința adevărului lui nici azi nu-i desăvârșită. După atâtea veacuri de sbucium, idoliile neamurilor și astăzi sânt arginți și aur și lucruri de mână omenești.

Dar dacă atunci o singură cruce a putut răscoli lumea până la marginele pământului, mii de cruce de astăzi vor face lumea să înțeleagă, că nu idoliile aceștia sânt chemați să sâdească în lume fecirica, ci numai adevărul lui Isus, singura cale de mântuire.

Și adevărul lui Isus trebuie să biruească și va birui atunci, când Isus nu va învia numai în momântul din grădina lui Iosif, ci va învia în sufețele tuturor oamenilor.

Cine nu crede în Isus, nu crede în mântuire, și cine nu crede în mântuire, nu crede în biruința adevărului, acela poate aștepta soseira Mesiei, asemenea poporului ijdovesc până la sfârșitul veacurilor.

Dr. Seb. Stanca.

Situația politică

Audiență. — Dispensat. — Invoală. — Wekerle. — Maiestrea Sa domnitorul a primit Duminecă după amiază în audiență de o oră pe designatul de ministru-prezident Iosif Saterényi, care a raportat despre tratativele sale în chestiunea rezolvării crizei de guvern.

Servorul, pe lângă exprimarea deplină încredere în persoana lui Iosif Saterényi, l'a dispensat de sarcina ce i-o dase de a forma un nou cabinet.

sau la două, cu un cuvânt la orce oră din noaptea. Îndată ce părăsesc curtea, cănele e lângă mine, și nimic nu mi poate deplăta. Când însă dimineață mă duce la lucru meu în fabrică, paznicii credincioși rămâne liniștiți în cușca lui și zice soame numai capul ca pentru a-mi pleca ziua-bună. Animalul știe, că după plecarea mea la serviciu n'am să mă întorc decât după trei sau patru ceasuri, că în acest timp n'are voie să părăsească curtea, și că ziua n'are ce să caute la fabrică.

Calător bătrân...

Calător bătrân, tu bîndă lună,
În sat nu i suflet, care să-ți spună:
Că noi, cât timp ne-am avut ca frați,
N'am fi fost de apururi împreună.

Doar amândoi băteam cărări pustii,
Șau geamuri așteptam în noapți tremii.
Durea me ta plîngeam, și m'ascaltai,
Eureea mea ta și azi o mam știți.

Calător bătrân, eu plec cu tine,
Că-s singur, și nime nu-mi mai vine:
M'au părăsit azi ochii cel mai dragi,
Șam îngropat cel din urmă bine.

Ioan Berghia

Problema reformei electorale a ajuns astfel înfruntat nou studiu. Aproape toate partidele admit acum *compromisul* în această problemă. Ear persoana cea mai pozitivă, pentru a face Invoală aceasta, este Alexandru Wekerle, pe care și Saterényi l'a recomandat Maieștii Sale.

Iosif Saterényi, ieșind dela monarh, a comunicat ziarșilor următoarele:

Audiența mea la Maieștea Sa a durat peste o oră. Am făcut raport amănunțit despre cursul și rezultatul pertractărilor urmate, și în acelaș timp am înaintat propunerile mele cu privire la deslegarea chestiunii. Propunerile acestea au întâmpinat aprobarea Maieștii Sale. La rugarea mea, regele m'a dispensat de încredințarea designatului ministru prezident, și m'a asigurat tot odată despre încrederea Sa ce ma deplina. Cred că criza se apropie de rezolvire. Ideea unui *compromis*, unicul mod de deslegare, sper să iasă biruitoare.

Ministru de comerț Saterényi s'a întors Luni seara la Budapeșta.

Din casa magnaților

Împotriva reformei. — Invoală. — Elemente anarhice. — Ultima ratio. — Votarea.

Luni, în săpămîna aceasta, s'a ținut ședință în casa magnaților. La ordinea zilei era proiectul de indemnitate.

Contele Iosif Mailath vorbește în chestiunea reformei electorale. Deslegarea ei, zice contele Mailath, nu trebuie să se facă așa, ca să primejdiască supremația elementului maghiar; cu îngrijorare vede năzuțele de a se alunge la țintă prin disolvarea camerei actuale. De aceea apelează la guvern să *rezolve problema* prin o *invoală* și să restabilească între partidele ungare unitatea. Oratorul prezintă, în acest înfeș, un proiect de rezoluție.

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapeșta, 29 April (Of). Pe unele locuri din frontal italian luptă de tunuri.

Budapeșta, 30 April (Of). Pe frontal sudvestic activitatea războinică a crescut în mod considerabil. Lângă Prave am reșpuns mai multe înaintări dusmane.

Budapeșta, 1 Mai (Of). Pe frontal sudvestic activitatea vie războinică a durat și ieri toată ziua. În multe locuri am zădărnicit încercări de reconoașteri italiene.

Șeful statului major.

Raportul statului marej german:

Berlin, 29 April (Marele cartier general). Frontul vestic: În teritoriul de luptă din Flandra s'a redeșteptat dela amiază focul de artilerie. Prada de război, dela ocuparea înălțimii Kemmel, s'a ridicat la 7100 prisoier. Intre aceștia 181 ofițeri, 888 tunuri și 233 mitraliere. Intre canalul Labasé și Scarpe, precum și la Somme, englezii au desfășurat o vie lucrare de reconoaștere. Contraaciurile puternice franceze împotriva localității Hanguard n'am reșpuns. Pe alte părți ale frontului, în numeroase locuri, s'au dat lupte de avangarde.

O înaintare a noastră, pe malul războierău al Meusei, în șanțurile franceze a dat de rezultat prisoierii.

Dela celelalte fronturi nici o nouate.

Francis Chorin și profesorul Victor Concha susțin proiectul prezentați de contele Mailath. Profesorul Concha este de părere, să așezeze nouă ar fi imposibilitate atât din punct de vedere al moralei, cât și al dreptului.

Contele Iuliu Károlyi zice că dreptul de alege trebură largi numai până la punctul, care nu perlicitează caracterul de până acum al statului ungar. Oamenii a Austriei și Ungaria. Elementele acestea întrebunțează chestia aceasta este neapărată a produce agitație în interesul înțelegerii. Aceste elemente voiesc anarhie, nu democrație. Prin lozina „pacifism” nu au de gând să lucreze pentru grabnicul sfârșit al războiului. Oamenii aceștia sânt „defecțișii”, de oarece doresc să se luf înfrânți.

Contele Torockay protestează, că acei cari nu împărtășesc vederile autorvitorului, să fie considerați ca „defecțișii”. Contele Iuliu Károlyi răspunde, că n'a tra la îndoaială patriotismul membrilor din casa magnaților.

Ministru prezident Wekerle declară, că în toate, ca șef al unui guvern retras dela putere, să influențeze nici într-un fel părerile casei magnaților cu privire la proiectul prezentat. Și astfel își exprimă numai opinia personală. Cererea, ca problema dreptului electoral să fie rezolvată prin *invoală*, corespunde pe deplin părerilor sale. Invoala aceasta este neapărată de o parte din motive de politică externă, de altă parte din motive interne. Cu raport la dreptul de a disolvă camera, croana nu a renunțat la acest drept; dar ca „ultima ratio” este greu de aplicat. Cel ce va face de acest drept, trebuie să garanteze absoluta curățenie a alegătorilor.

După vorbirea lui Wekerle, indemnitatea se primește în general și în special. Asemenea se votează și propunerea prezentată de contele Mailath.

Proxima ședință se va ține după numirea noului guvern.

Berlin, 30 April. (Marele cartier general). Frontul vestic: În mai multe locuri din Flandra s'au desvolat lupte violente de infanterie. Spre nord de Vorwezee și Groote-Vier Straat am ocupat mai multe șanțuri engleze. Detașamentele de asalt, care la Loker au pătruns în liniile dusmane a dat peste contraaciurii puternice franceze. În cursul acestor lupte dusmanii au izbutit să intre în Loker, însă încercările sale de a străbate dîncolul de localitatea acestă s'au zădărnicit. Toată ziua a durat o vie activitate de tunuri, care s'a întins până în noaptea, pe întreg teritoriul dela Kemmel. Pe celelalte părți ale frontului, lucrarea războinică s'a răstănit în reconoașteri și, din vreme în vreme, la toc de artilerie.

Frontul macedonian: O înaintare dusmăna, pornită după o pregătire artileristică de mai multe zile, între Vardar și lacul Doiran, s'a prăbușit în fața liniilor noastre.

Berlin, 1 Mai. (Marele cartier general). Frontul vestic: În Flandra, pe sectorul Loker și Driedree, zădărnăcu încercat să înalțur să niteri prisoierii franceze, peșite în luptă înverșunată. Năvala lor repetată s'a prăbușit în focal nostru. Pe câmpul de bătăie de pe malurile Somme am executat reconoașteri succese. În celelalte locuri ale frontului nimic deosebit.

Ludendorff.

Modificarea statutelor fondului

de pensii arhidiecezan

Chestiunea fondului de pensii ale arhidiecezaniei este de o actualitate imperativă. Modificarea o împăn statul votate în ședința sinodului arhidiecezan dela 13/26 April 1901, fiindcă deși au însemnat o îmbunătățire față de statutele vechi votate în ședința din 6/18 Mai 1891 a sinodului arhidiecezan, și nu mai corespund cerințelor vremii.

Consistorul arhidiecezan în ședința plenară din 12/25 April a. c. propune următoarele modificări:

§. 1 se formulează așa:

Fondul de pensii serveste pentru pensionarea funcționarilor consistoriali: vicarul arhiepiscopesc, asesorii consistoriali salarizați, oficialii consistoriali și personalul de manipulație, profesorii seminariilor din secțiunea teologică, protopopii, catheții cu salare sistematizate, preoții, capelani și dia-

coni, instructorii canoniciești; pentru cursorii consistoriali, pentru pensionarea văduurilor și ajutoarelor orfanilor.

La §. 3 se intercalează, că profesorii din secțiunea pedagogică a seminariului „Andreian” nu sunt dotați să se înscrie la fond;

§. 8. se formulează astfel: „Fieca contribuție arhidiecezană contribuie la acest fond cu taxe anuale, care se fixează:

1. Pentru parohiile cu peste 1000 suflete cu 50 corone pentru fiecare paroh, capelan sau diacon;

2. Pentru parohiile dela 600—1000 suflete cu 40 corone pentru fiecare paroh, capelan sau diacon;

3. Pentru parohiile snt 600 suflete cu 30 corone pentru fiecare paroh, capelan sau diacon;

§. 11. Administratorii protopresbiterali contribuie la acest fond nu numai cu jumătate venite fixe din fondul protopresbiteral, ci și din cele dela casa arhidiecezană.

§. 14 se formulează:

Suma maximă a pensunii se stabilește:

- a) pentru funcționarii constanțiali și profesorii semestralii în suma salariului, inclusiv adusele periodice pragmatice și banii de cvartir, ce ridică la zua pensionării;
- b) pentru protopresbiterii cu cor. 3800 plus cvincvenale de 10% dela această sumă, ce le are la zua pensionării;
- c) pentru parohi cu pregătire de 8 clase, cedii, respective maritate cu cor. 2400 plus cvincvenale de 10%, dela această sumă, ce le are la zua pensionării;
- d) pentru parohi fără 8 clase medicari, apoi capelanii și diaconii cu calificăie normală cu cor. 1000 plus cvincvenale de 10%, dela această sumă, ce le are la zua pensionării.

e) Pentru parohi cu calificăie extraordinară 1200 cor plus cvincvenale de 10%, dela această sumă, ce le are cu zua pensionării.

Celor de sub d) le stă în voie să intre în categoria de sub c), dacă plătesc toate taxele ce și aceștia.

§. 18, se formulează:

Suma maximă a pensunii se acordă la toți membrii fondului numai după un serviciu de 40, iar la profesori de 35 ani, și dacă pe toți acești 40 resp. 35 ani s'au plătit taxele prescrite. La o durată mai mică de serviciu, suma pensunii se fixează: a) după un serviciu de 10 ani 40%, a sumei maxime de pensie;

b) după 10 ani împliniți, după fiecare an început de serviciu continuativ încă de 2% respective pentru profesori 2-4% a sumei maxime de pensie.

Din §-ii acesta se abandonează alinautul «dacă un profesor» etc, iar celelalte texturi rămâne neschimbate.

§. 19, se întreprinde:

Pensiunea văduvei și ajutorul copiilor se acordă dela zua morții soțului respective a tatălui, rămânând în vigoare și favorul din § 10 aline a). În temeiul căruia după parohii răposate a rămas văduvă și orfanii în anul prios de vacanță, jumătate din venitul parohiei vacante și capătă văduva și orfanii prohoarii răposat. Ani de serviciu, făcuți în altă dieceză, se compută numai 10, dacă pentru acești 10 ani se solvesc toate taxele, fundamentala și anuală cu 4% cașete.

§. 22, se modifică așa:

Statutul prezent intră în vigoare cu 1 Ianuarie 1919 cu observarea că pentru acei membri cari nu s'au optat să rămână înscrși la fondul de pensii după statutele modificate, să aibă valoare statutele vechi.

Paștile din 1918

În biserica noastră se știe ca regulă generală dispoziția sf. Părinți stabilită în sinodul I eumenic, ca adică Paștile să se serbeze totdeauna în Duminică imediat după luna plină ce urmează echinoctului de primăvară. Privind în calendar însă vedem, că în anul acesta Paștile nu cad în Duminică după luna plină, ci o săptămână mai târziu. S-ar părea o greșală săvârșită de către cineva care a calculat terminul Paștilor pe sute de ani înainte. Căzută aceasta e o dovadă căt de amănunțit a fost calculat termenul Paștilor din părțile sfinților părinți, cari s'au trudit ca să-și aducă în conștiință și cu rosturile și scopurile.

Multiple fantăntări și nedumeriri dela începutul creștinismului au îndemnat pe membrii sinodului I eumenic, să studieze chestia, și să stălească principiul pentru uniformitate. Principiul fundamental a fost, ca praznicul Paștilor să nu coincidă cu pasca iudovilor, întrucât creștinii se serbează după echinoctului de primăvară pus pe 21 Martie, după luna plină, în Duminică ce urmează. Arhiepiscopul din Alexandria lui atunci asupra sa sarcina ce împrimă cu alți învațați ai școlii de acolo să fixeze pe baza acestui principiu termenul praznicului pentru fiecare an pe sute de ani înainte.

Eu lău, ca baza echinoctului din 21 Martie, luna plină, înloc cu ast astronomic, ci o lună plină însoțită, care cade la 14 Aprilie Paștile pe 14 deca deci în zilele dela 22 Martie până în 25 April. Când luna plină cade pe 21 Martie care zi e Sâmbătă, atunci Paștile se serbează în 22 Martie; dacă luna plină cade în 20 Martie înloc de echinoctului din 21, atunci Paștile intră în ziua Sâmbătă următoare care în cazul acesta ar fi în 18 April, iar Paștile în Duminică următoare.

Biserica răsaritulă a mai pus o restricțiune cu privire la zua echinoctului. Dacă luna plină cade pe zua acestui echinoctului, adică 21 Martie, biserica noastră amână Paștile pe Duminică următoare,

după luna plină. Și aceasta din motiv ca să nu se întalnescă cu paștile iudovesci. Biserica apuseană s'a întâlnit cu paștile iudovesci, de cor. în 1 In. 1801, în 3 April 1825, în 12 April 1830, și va mai întâlni. În biserica noastră se exclude această prin dispoziția de mai sus.

Pentru stabilirea zilei Paștilor nu se ia în seamă luna astronomică, ci o lună mijlocie, și anume luna nouă, după care la 14 zile urmează luna plină. Calculele acestea s'au făcut în anul care începe pe zile 19 ani, după care timp luna revine iar în aceeași zi. Luna nouă, a unui an anumit, atâră deci dela locul pe care îl ocupă anul în ciclul de 19 ani. Numărul care arată locul acestor, se numește numărul dela anul în față, și respectiv. Atâră însă luna această și dela diferența ce există între anul solar și anul lunar. Anul solar are 365 $\frac{1}{4}$ zile, și diferența este 1088 zile, în sumă rotundă în 11 zile. Pe baza unui calcul special se stabilește, că în fiecare vârstă lunară la începutul anului astronomic, adică epacta, care arată de câte zile este luna nouă în ziua de 1 Ianuarie a unui an anumit.

Pentru anul 1918 de ex. numărul de aur este 19, cece înseamnă că în ciclul de 19 ani este anul cel din urmă. Epacta anuală acestuia este 0, ceace înseamnă că luna nouă pască în 1 Ian. 1918 este de 10 zile. Calendarul ne arată însă luna nouă în 1 Ianuarie de 2 zile. De unde diferența acesta?

Calculule astronomice ale lui Blastar au ajuns să constate că clipele cari rezultă an de an din diferența de 1088 zile, dau în timp de 310 ani suma de două zile, deci la 155 ani suma anuală trebuie să sufere o corectură de două zile. Prin urmare luna plină pască ce cadă după 21 Martie 1918, nu este cea curat astronomică, ce cade pe zua de 13/26 April, ci luna mijlocie cu corectura de două zile. Deci luna pască care după calculul epactei bisericești pe zua de 15/28 April. Fiind zua aceasta zi de Duminică, după dispoziția de mai sus Paștile se pot serba numai în Duminică următoare după luna plină, și astfel zua Paștilor cade pe zua de 22 April v. Corectura aceasta a fost constată de Ciril, arhiep. Alexandriei (401) apoi de arhiep. Teofii (436) și stabilită definitiv de călugărul Dionisii Exiguu din Roma (525). El a stabilit era dionisiană sau vulgară pe baza cărora se constată zua Paștilor pentru fiecare an.

Sfinții Părinți n'au putut perde din vedere corectura cor două zile, și de oarece aceasta urmează să se văte numai la 310 ani, nu se face nici o schimbare canoanelor bisericești. (Șaguna, Enchiridion p. 6.)

Anul 1918 este cel din urmă în acest ciclu de 310 ani și din acest motiv cade și corectura cor două zile pe acest an.

Dr. Seb. Stanca.

Știrile zilei

De sfințele sărbători ale Invierii Domnului dorim stăimător noștri cititorii pace și deplină sănătate. Cristos a învia!

Numărul cel mai apropiat al Telegrafului Român apare joi după sărbători.

Știre personală. Excelența Sa, Înalt Prea Sfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Vasiliu s'a întors dela Budapesta, cu trenul de Marți seara, la reședința Sa.

La rang de nobil. Maiestatea Sa Regele Carol a ridicat în rangul nobilimii ungare, cu drept de moștenire, pe generalul Nicolae Lugovan, comandant stațiunii din Sibiu, acordându-i atributul «de Caransebeș».

Caz de moarte. Din Budapesta se vestește moartea fostului secretar de stat în ministerul de culte și instrucțiune publică, Dr. Victor Molnár, în etate de 57 de ani. Răposatul s'a bucurat de multe simpatii și în cercurile românești. În vremea din urmă și căștigat deosebite merite prin înfrințarea și conducerea teatrului științific din capitală, cunoscut sub numele Urania.

Nou comisar al guvernului. Consiliul ministerial numit pe comisie suprastatală, Dr. Elemér Gyófás comisar al guvernului, având să controleze activitatea consiliului instituite pentru îngrădirea în răboii (Hadigondozó bizottság).

Asesantii noii. Ministrul de honoazi a ordonat ascetarea din nou a celorlă ținari

născuți în anii 1895, 1893 și 1900, cari au fost obligați să se prezinte la ascetarea de glosați de până acum, dar încă n'au satisfăcut acestei îndatoriri.

Din Basarabia. Potrivit înțelegerii luate între Basarabia și România, domnul Cuznetsov, primul ministru la republica moldovenească, și Incalet, prezidentul «Statului Țării», au demisionat din posturile lor și au intrat în guvernul român ca reprezentanți ai Basarabiei. Au și depus jurământul ca miniștri în guvernul român.

Guvernul dela Chișinău a fost dizolvat, și pretendenții în Basarabia s'au numit prefeți. Prezident al Statului Țării este ales dl. C. Stare.

Urarea capitalului scolarilor. Cassa de păstrare, societate pe acți, «Sebeșana din Caransebeș» și urca capitalul societăta dela cor. 300.000 — la cor. 600.000... Vechii acționari primesc acțiile cu cor. 206... Ce nu s'ar opta de acționari, se va da la încredințarea românească cu cor. 216 — iar la neacționari cu cor. 226 — Sebeșana are fonduri de rezervă considerabile de aproape cor. 200.000... Bilanțul său este solid. Institutul a plătit și în anul de răboi 7%, și are putința de a menține această dividendă. Sima și dl. Caransebeș a decis în anul trecut să se în parte cu suma considerabilă la emisiune «Sebeșane», care, în schimb, va contribui tot mai mult la acoperirea trebuințelor eparhiei. Recomandăm publicității și instituțiilor noastre să participe la emisiunea de aur. Tezaurul utilului de semnare pentru reacționari s'a fixat pe 1 Iulie 1918.

Emilian Mateiu. Nemângăia familia dă devers moartea tânărului Emilian Mateiu, lui parohiei din Uibărești, următorul anului: Cu inimă frântă de durere facem cunoscut că mult iubitor nostru iu, frate și nepot Emilian Mateiu, născut în 6/II 1893, absolvent de VI cl. gimnazială și de Școala teologică, și decedat de nobilul suferit în mâniale Creatorului în 12/25 April a. c. la 3 $\frac{1}{2}$ ore timinează în etate de 25 ani în comuna Uibărești. În-mormântarea s'a făcut Sâmbătă în 14/27 April la 2 ore p. m. Odihnească în pace Uibărești la 12/25 April 1918. Janica familie.

Promotii la politia de granită. Maiestatea Sa Regele a conferit căpitanului dela politia de granită din gre. Dr. Albert Biró, titlul și caracterul de consilier la politia de granită, iar consilierului Dr. Árpád Todor, titlul de căpitan la politia de granită.

Demisionarea unui episcop. Dieceza evanghelică de Bány a avut pe 25 April a. c. adunare generală în Budapesta. Episcopul Gustav Scholtz cu această ocaziune a renunțat la dignitatea episcopală, fiind în vârstă înaintată de 76 ani. Demisia s'a luat la cunoștință, și în 31 Mai a. c. se va avea episcop nou.

María T. Moga. Din Mag, după un morb îndelungat, împărășit cu sfințele Taine, și-a dat sufletul în mâniale Creatorului Duminică în 15/28 April, la 6 ore dimineața, în etate de 86 ani. Rămășițele pământești ale răposatei s'au depus spre vecinicia odihnă Miercuri, în 18 April v. (1 Mai n.) la 10 ore a. m. În cimitierul bisericii ort. române din Mag. Fie-lă răna ușoară!

În memoria tinerului medic Dr. Nicolae Aron. Neconsolați Constantin Cătanca, paroh în Cioara de Jos, și soția sa Valeria n. Aron, în nemărginita lor durere pentru pierderea cumnatului, respective fratelui lor Dr. Nicolae Cătanca, comandant al unității dărușe între vecinica lui pomene 20 cor. la fondul «Onorur medicilor pentru căutarea medicală săptămânală obligatorie a școlărilor și meseriașilor români dela orașe, cu vârsta între 14—20 ani». Pentru priosul celui care s'are aminte: Vic. Tordășianu, prezidentul Reuniunii meseriașilor sibieni.

Murid Princip. O știră dela Praga amână, că statornicul și viclea arhitectul Francisc Ferdinand, înfrințat și murid de tuberculoză în temnița dela Teresienstadt. Fusese pedepsit cu închisoare pe 20 de ani. Complicăse său, Ciabrinovici, a murit în anul trecut tot de boala tuberculoză.

Rugare. Încredințat de marea însemnătate ce o au prelegerile cu proiecțiuni lumineuse în educațiunea poporului, am compănat pe marele profesor din Sasa, tractorul Lupsa, un scriitor bun, și am scris dă aproape 1600 corane. Cu acest aparat voiesc să în șezători culturale pentru popor, în Duminică și în zile de sărbătoare. Neavând de unde să acoper cheltuielile necesare, căi parohia e săracă și oamenii cerățiți

sufletește și materialcește, mă îndrept cătră inimile înțelegătoare, cu rugarea să binevoiescă a mă ajuta la acoperirea acestor cheltuieli, cu sume după putință, — ca astfel se pot ridica unele culturale al credinței. În urma morții acur și celălăziare sa publică acest apel. — Șaga (Săszásvány, p. o. Nygyúpsa), 20 April 1918. Ioan Dandea, preot. ort. rom.

Bucate din Ucraina. Din Viena se amână, că monarhia noastră a încheiat la Chiev un acord cu Ucraina, privitor la transportul de bucate. În urma acestui acord monarhia va primi până la sfârșitul lunei 15 milioane măști metrice de bucate. În Chiev s'a înfrințat o centrală austro-ungară, care va avea să îngrăiească transportul bucatelor.

Ioan Ișan sen, după o viață îndelungată și după un serviciu de aproape 40 ani, prestat cu rară credință și conștiințiozitate în tipografia noastră arhidiecezănă, în urma morții acur și adormit în Domnul Miercuri, în 1 Mai st. n. a. c. în etate de 76 ani. Rămășițele pământești ale adormitului în Domnul vor fi înmormântate Sâmbătă, în 4 Mai st. n. la 4 ore d. în cimitierul orașegnesc din loc. — Fie-lă răna ușoară!

Liga Părinților. În Moldova s'a înfrințat «Liga Păinților» cu scopul de a profunde pedepsirea celor ce au silit România să intre în răboi. Liga a adresat o proclamație către popor, exprimându-și amarul față de politicienii cari au pogorât nenorocire asupra țării. Liga are următorul program:

- 1. Nu face politică.
- 2. Cere dela guvern ca îndată după încheierea păcii să tragă la răspundere pe cei ce au făcut răgăna războiului asupra țării și au abuzat de încrederea ce li s'a dat.
- 3. Averea politicienilor vinovați să fie confiscată în favorul părinților, ai căror fii au căzut pe câmpul de luptă.

Anglia și România. Lordul Balfour a declarat în casa de Jos a parlamentului engiez, că după informațiile sale România este încă în alianță cu Anglia. Față de aceasta ministrul de externe român Arion a declarat, că afirmățiunea lui Balfour este o părere, care nu se înlemnează pe nici un document oficial al actualului guvern român. România are acum tractat de pace și astfel în decursul acestora ea figurează ca stat neutral față de Anglia, ear după încheierea păcii neutralitatea ei devine definitivă. Ministrul Arion a adăos, că România mai mult a dat, decât a primit dela înțelegeri.

Pentru zua numelui. Cucernicul presbiter emeritat George Borza din Viștea de Jos, purcează dela axioma Fiului lui Dumnezeu, că «Mai fericit este da decât a lua», și binevoiesc și răscumpără feliicitările de zua numelui cu suma de 20 cor. transpusă la Fondul Arad Vlaicu pentru ajutoarea tinerilor meseriași în scopul înfrințării cunoștințelor în străinătate. Pentru prios, împortantă rețetărilor presbiter tru prios, și înfrințarea și feliicitare, aduce sinceră mulțumire pentru «Reuniunea sodalilor români din Sibiu». Vic. Tordășianu, prezident.

Carti și reviste

Fructulii din răboi. Versuri ardelecești. Adunate și alese de H. Hodos. O broșură de frumoase cântece. Costă 20 fileri. A se cere dela Librăria Arhidiecezănă.

Teatre în Sibiu

Teatrul orașului. Director: Leo Bauer. Sâmbătă, în 4 Mai: Farmecul Valșului (Walzertraum) operetă de O. Strauss. Duminică, în 5 Mai: d. a. la 3 ore: Familia Hansenman. Seara: Farmecul Valșului, a doua oară.

Luni, în 6 Mai: Regii, dramă în 3 acte de H. Müller. În pregătire: De demalt (Lang, lang ist s' her) operetă nouă. Începutul la 7 $\frac{1}{2}$ ore seara.

Teatrul cinematograf. Apollo. Strada Schewis. Directorați: D-na Emel Tóth. Sâmbătă, în 4 Mai: Femeie împotriva femeii, dramă.

Duminică și Luni, în 5 și 6 Mai: Christa Hartungen, cu H-nny Porten. Marți și Miercuri, în 7 și 8 Mai: Ultima sa fapta.

Începutul la 7 și 9 ore seara.

Convocare.

„AQUILA” bancă țărănească pentru asigurări populare, societate pe acțiuni, își va ține

adunarea generală constituantă

la 10 Maiu n. 1918, orele 3 d. a. în Cluj, în localitatea institutului de credit și economii «Economul» (strada Vesselényi M. Nr. 26), la care invită cu toată stîmă pe semnatarii de acțiuni.

Obiectele adunării vor fi:

1. Darea de seamă a fondatorilor despre subscrierea acțiunilor și plățile făcute.
2. Darea de seamă a fondatorilor despre numărul acționarilor prezenți și suma voturilor.
3. Alegerea prezidentului, a notarului și a verificătorilor procesului verbal.
4. Hotărâre asupra constituirii.
5. Stabiirea statului.
6. Hotărâre asupra absoluturii pentru fondatori.
7. Comunicarea membrilor consiliului de direcțiune numiți prin fondatori.
8. Alegerea comitetului de supraveghiere pe 1 an.
9. Alegerea comisarilor de zi pe 3 ani.

Cluj, la 25 Aprilie 1918.

Din Încredințarea fondatorilor:

Dr. Amos Frâncu m. p., avocat, director de bancă, proprietar de casă, Cluj.
Dr. Valentin Drăgan m. p., funcționar de bancă, proprietar de casă, Cluj.
Ladislav Papp de Lemény m. p., asesor orfanal pensionat și proprietar, Cluj.
Romulus Cuteanu m. p., proprietar de casă și pământ, Cluj.

Proiect de fondare și listă pentru subscrierea acțiunilor

„AQUILA”

bancă țărănească pentru asigurări populare, societate pe acții. — În limba maghiară: Gazdák népbiztosító bankja r. t. — În limba germană: Bauernbank für Volksversicherung R. G.

Subscrișii fondatori întemeie o societate pe acții cu sediul în Cluj sub firma: «AQUILA», bancă țărănească pentru asigurări populare, soc. pe acții.
1. Scopul întreprinderii: exclusiv cultivarea ramului asigurării de viață fără vizită medicală.

Societatea poate primi pentru alți rami de asigurare reprezentanța altor institute, eventual societăți pe acții.

Durata societății e 99 de ani, socotită dela introducerea statutelor în registrul comercial, care durată se poate prolongi prin hotărârea adunării generale.
2. Capitalul social e deocamdată 200.000 Cor., adică Două sute de mii coroane, constând din 2000 bucați acții à Cor. 100 (Una sută coroane) nominal.

Acțiunile se pot semnă inclusiv până în 1 Iulie 1918 pe coalele de subscriere emise. Semnări făcute mai târziu nu se iau în considerare.

De fiecare acție este a se plăti sub titlul taxă de timbru și spese de fondare suma de Cor. 5, care e scedentă deodată cu prima rată.

Subscrierile sunt între toate împrejurările obligatoare și irevocabile. Plățile acțiunilor se fac în chipul următor:
10% cu prilejul subscrierii.

20% până la ziua înainte de adunarea constituantă.
Cât pentru plata sumei restante hotărârea adunarea constituantă.
Tot adunarea constituantă hotărâre în privința executării dispozițiilor legale cuprinse în §§ 453, 454 și 455 ai legii comerciale.

Toate plățile obvenind din semnarea de acții au să se facă la firma comercială înregistrată «Economul», institut de credit și economii, societate pe acții în Cluj. La cassa acestui institut (Cluj, Vesselényi M. u. 26) se păstrează coalele de subscriere.

3. În cazul când societatea pe acțiuni nu s'ar constitui, solvirile făcute se replăcesc prin institutul numit fără interes.

În caz de plăți întârziată, sunt a se solvi 6% interese de întârziere, socotite dela scadența ratei.

Plățile făcute à conto acțiunilor și întrelăsate mai târziu, cad în favoarea fondului de rezervă și nu se pot reclama dela societatea pe acțiuni (legea com. § 169), iar dacă acția s'ar anulă pentru neglijarea plății, subscrisorul de acții rămâne cu toate acestea obligat până la 50% a nominalului acțiunilor subscrise. (Legea com. § 171).

4. Fondatorii își rezervă dreptul, ca în caz de suprasemnare de acții să reducă suma semnărilor singurale, respective să îndeplinească reducerea semnării după libera lor chibzuială.

Tot asemenea își rezervă fondatorii dreptul, — ca încât s'ar efectui semnări de acții, ce ar intrece capitalul de fondare inițiat de Cor. 200.000, să se ridice eventual conform acestora capitalul social.

În urma fondării își rezervă dreptul, ca să numească pe temeiul §-ului 183 al legii comerciale primul consiliu de direcțiune pe termen de 3 ani.

Cluj, la 25 Aprilie n. 1918.

Fondatorii:

Dr. Jacob Radu m. p., prelat past., canonic gr.-cat., Oradea-Mare; Dr. Amos Frâncu m. p., adv. de bancă, prop. de casă Cluj; Ladislav Papp de Lemény m. p., asesor of. pens., prop. Cluj; Romulus Cuteanu m. p., prop. de casă și pământ Cluj; Dr. Dionisie Pop m. p., adv. Cluj; Dr. Ioșif Turcu m. p., medic, Viena; Dr. Valentin Porțiu m. p., adv., prop. de casă, Cluj; Emil Porțiu m. p., prop., prez. Iaschi «Buna», Măceșul și Alexandru Voina m. p., mare negustor, Vereș; Dr. Ioan Oltean m. p., adv., Ludovici de Mares; Dr. Eugen Ghelmer m. p., adv., Keveșara; Teodor Terziu m. p., medic, Cluj; Mihail Iteștiu m. p., prop., Alton; Dr. Vasile Danca m. p., prop., Nădășel; Dr. Valentin Drăgan m. p., funcț. de bancă, prop. Cluj; Dr. Mircea Mocanu m. p., medic, Brașov; Dr. Valentin Boca m. p., prop., Cluj; Dr. Ioan Ploșca m. p., cand. de adv. Cluj; Teodor Iacoban m. p., prop., Iacobeni; Marius Eklecs m. p., mare prop., Vălcărești; Aurel Mureșanu m. p., publicist, Brașov; Emanuel Stoica m. p., funcț. de bancă, prop., Simleu; Dr. Eugen Blănu m. p., adv., prop., Făget; Dr. Ioan Maior m. p., adv., Alud; Filip Păruș m. p., inv. și prop., Măceșul ung.

Redactor responsabil Dr. Theorghe Comșa.

„CASSA DE PĂSTRARE”

societate pe acții în Oltzszakád. — takarékpénztár, részv. társ. Oltzszakádaton.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Cassa de păstrare», societate pe acțiuni se invită conform §. 17 al statutelor societății la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ține Duminică în 12 Maiu st. n. 1918 la 11 ore a. m., în localul institutului.

Obiecte:

1. Deschiderea și constituirea adunării (§ 16).
2. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1917 și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absoluturii.
4. Eschiderea unui membru din direcțiune.
5. Alegerea pe un period de 1 an a unui membru în direcțiune.
6. Impărțirea veniturii curat.

Domnii acționari cari în sensul §. 19 din statutele societății vosec a lua parte la adunare în persoană sau prin pleni-potențiarți sunt rugați să deune acțiile, eventuale dovezile de pleni-potențiar, cel mult până în 12 Maiu st. n. 1918 la cassa institutului.

Oltzszakád, în 28 Aprilie 1918.

Direcțiunea.

Meghívó.

A «Takarékpenztár részvényirtaság Oltzszakádaton t. sz. részvényesei az alapszabályok 17. § értelmében, ezennek meghívának az Oltzszakádaton 1918 évi május hó 12-én d. e. 11 órakor az intézet helyiségében megtartandó

V-ik rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása (16 §.)
2. Az igazgatósnak az 1917. évtől szóló jelentés, az 1917. évi mérleg és a felügyelő bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása.
4. Egy igazgatósi tag kiadrása.
5. Egy igazgatósi tag 1 évi időtartama való megválasztása.
6. A tiszta nyereség felszátása.

A részvényes urak k társaság 10. §-a értelmében a közgyűlésen szemelvény vagy meghatalmazottjaik után részvételi számdokoznak, felkérteinek, hogy részvényeiket és esetleg meghatalmazási okmányokat az intézet pénztáránál legfeljebb 1918. évi május hó 12-ig letétbe helyezzeek.

Oltzszakádaton, 1918. évi április hó 28 án.

Az igazgatóság.

Bilanț la 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon.	Mérlegszámla 1917 december hó 31-én.	Passiva—Teher.	
K f	K f	K f	
Cassa — Pénztár	2,707 40	Capital social — Alapfőke	20,000 —
Escont — Váltóirreza	36,587 18	Fond de rezervă — Tartálékpal	1,627 —
Impr. pe obligatiuni — Kötvénykölcson	8,620 —	Fond de binefacere — Jötekgny alap	70 —
Depuneri proprii — Saját betét	9,735 89	Depuneri — Tartalék betétek	40,708 85
Efecte — Értékpapir	1,363 60	Dividendă — Osztalék	556 —
Mobiliar — Felszerelés	270 —	Tantüem — Jutalék	16 73
Int. transi. rest. — Hátralékos átmeneti	4,947 18	Profit — Kilostféték	245 15
kamat	64,251 25	Diferenț curat — Tiszta nyereség	1,027 52
			64,251 25

Contul Profit și Perdere.

Debit—Tartozik.	Nyereség- és veszteség számla.	Credit—Követel.	
K f	K f	K f	
Int. de rezervă — Betét kamat	1,644 75	Interese de escont — Váltókamat	3,557 72
Int. fond de depuneri — Tartálékpal kam.	78 19	Interese de efecte — Értékpapir kamat	27 —
Dare după int. de depuneri — Betét kamat adó	104 48	kamat	307 44
Dare — Adó	854 01	Provizione — Kezelési költségek	591 51
Comp. de timbru — Bélyeg illeték	13 76	Profit transpas — Elmulit évi nyereség	423 19
Spese de birou — Uzleti költségek	530 23	átított	
Salare — Fizetés	500 —		
Chirie — Lakbér	90 —		
Porto — Postaköltségek	3 92		
Profit curat — Tiszta nyereség	1,027 52		
	4,906 86		4,906 86

Oltzszakád, la 31 Decembrie 1917. — Oltzszakád, 1917 december hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Simeon Grădinar m. p. Simeon Moldovan m. p. I. Dragomir m. p. N. Cruțiu m. p.

La-m revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Megvizsgáltatt és az intézet fő és mellékönyveivel összhangzóknak találtatott.

Oltzszakád, la 28 Aprilie 1918. — Oltzszakád, 1918. április hó 28-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Dr. Octavian Prie m. p. Sever Silca m. p. Poda Toma m. p.
Radu Toma m. p. Cobuz Petru m. p. Aleman Toma m. p. Ilie Marcu m. p.

AVIZ

Am onoare a aduce la cunoștință On. public din loc și jur, că în casele proprii din Str. Turului (Saggasse) Nr. 48 am deschis cu 1 Maiu st. n.

grădina de vară,

unde servesc cu tot felul de beuturi: vinuri excelente, bere (de Steibruch și Trei Stejar) și rachiu, pe lângă prețuri moderate. Rugănd P. T. public pentru binevoitor sprijin, rămân

Cu toată stîmă: (03) 1—2

Traian Marian, restaurator.

Lemne de foc.

Fabrica de mașine And. Rieger în Sibiu (Nagyseben) are trebuință, pentru lucrătorii săi, de 200 stănjini lemne de foc plătite. Oferte să se adreseze la sua numita firmă.

(88) 2—2